

Natuur.oriolus

bpost
PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

Retouradres: Natuurpunt,
Coxiestraat 11, 2800 Mechelen

VLAAMS DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT VOOR ORNITHOLOGIE | JUNI 2021 | JG 87 | NR 2
NATUURPUNT | COXIESTRAAT 11 | B-2800 MECHELEN

natuurpunt
Studie

Vogelrichtlijngebied in de
kijker: Blokkersdijk

47

Huisgierzwaluw:
nieuw voor België

65

Oosterse Tortel

70

Eerste twee waarnemingen van Huisgierzwaluw voor België

Op 26 oktober 2020, middenin een ware invasie van Vale Gierzwaluw *Apus pallidus*, werd tussen Blankenberge en Zeebrugge de eerste Huisgierzwaluw *A. affinis* voor België ontdekt. Verrassend voor een gierzwaluwsoort is dat de vogel hier een tijdje vertoefde, zodat hij door de toegesnelde vogelaars bestudeerd en vrij uitvoerig gefotografeerd kon worden. Even opmerkelijk was de ontdekking van de tweede Huisgierzwaluw voor het land, nog geen 7 maanden later op 15 mei 2021. Deze vogel was meer dan 4,5 uren te bekijken boven het natuurreservaat Blokkesdijk te Antwerpen-Linkeroeveren werd opnieuw door heel wat vogelkijkers gezien. Hieronder het relaas van de ontdekkingen, de determinatie en de status van Huisgierzwaluw in West-Europa.

» Stijn Baeten, Joachim Pintens & Gerald Driessens

» Huisgierzwaluw *Apus affinis*. 26/10/2020. Zeebrugge/Blankenberge (W)
(Foto: Joachim Pintens)

Ontdekking van de eerste voor België

Stijn Baeten

Maandag 26 oktober 2020, het beloofde een winderige dag te worden. Een strakke wind uit het zuiden tot zuidwesten eind oktober brengt de laatste jaren met enige regelmaat Vale Gierzwaluwen tot in de Lage Landen. Zo ook op zondag 25 oktober, toen Kenny Hessel twee pleisterende vogels nabij De Haan vond. Een interessante soort die ik zonder reflexcamera, echter moeilijk hard durf te maken. Zeker gezien de mindere lichtomstandigheden waardoor de subtiele verschillen grotendeels verborgen blijven voor mij. De kans op een frustrerende waarneming van wellicht een Vale Gierzwaluw, leek me te groot dus besloot ik maandagochtend maar te starten met het kijken naar zangvogels in de talrijke kleine bosjes die Zeebrugge en Heist rijk zijn.

Na een aantal bosjes te hebben onderzocht, met weinig resultaat en vooral veel wind, besluit ik tegen de namiddag naar het Zeebos in Blankenberge te trekken. In dit grotere boscomplex zijn altijd wel windluwe hoekjes te vinden, wat het zoeken naar zangvogels vergemakkelijkt. Ook hier is het echter rustig, met enkel wat Goudhaantjes *Regulus regulus* en Roodborsten *Erithacus rubecula*. Na enkele uurtjes zoeken wandel ik terug naar de parking aan het Zeebos, wanneer ik uit mijn ooghoek tegen een dreigende donkergrijze wolkenformatie een 'gierzwaluw' *Apus sp* zie komen aanfladderen. De snel fladderende vlucht valt meteen op en ik zie onmiddellijk dat de vogel geen staartvork heeft. "Het zal toch niet waar zijn!?" De 'gierzwaluw' passeert intussen mooi belicht ten noordwesten van me en draait een eerste keer waarbij het witte vierkante stuitje meteen opvalt. Mijn hart gaat in overdrive, ik sta zowaar op een Huisgierzwaluw *A. affinis* te kijken! De vogel schuift in flinke vaart noordwaarts op. Ik maak de waarneming onmiddellijk bekend en word kort daarna gebeld door Sander Bruylants. Hij en Simon Vyncke staan vlakbij in de duinen in de hoop een Vale Gierzwaluw op te pikken. De Huisgierzwaluw is hen helaas ongemerkt gepasseerd. Ik besluit ook in de duinen te gaan staan in de hoop dat de Huisgierzwaluw alsnog besloten heeft om te pleisteren boven de waterplas van het oostelijke deel van de Fonteintjes te Zeebrugge. Een paar minuten later volgt een berichtje van Sander: zonet zagen ze op grote afstand kort een gierzwaluw met recht afgesneden staart vliegen, maar waren deze inmiddels opnieuw kwijt gespeeld, ongeveer ter hoogte van het eerste fonteintje. Na tien lange minuten wordt de vogel opnieuw gezien en dit opnieuw boven het eerste fonteintje. De volgende twee uren foerageert de Huisgierzwaluw hier volop. Dit op geringe hoogte waarbij de vogel diverse waarnemers vaak op minder dan tien meter passeerde. Soms schuift de vogel een kilometer in zuidelijke richting op, maar keert steeds terug naar het eerste fonteintje. Een tweetal uren na de ontdekking valt de schemering en verplaatst de vogel zich al foeragerend in zuidelijke richting. Om 17:38 u. begint hij strak door te vliegen richting Blankenberge, vermoedelijk op zoek naar een slaapplek.

De volgende ochtend hebben enkele tientallen vogelkijkers zich verzameld ten noorden en ten zuiden van Blankenberge in de hoop om nog een glimp van de Huisgierzwaluw op te pikken. Hij wordt niet meer waargenomen. Een tijdelijk pleisterende Vale Gierzwaluw is een mooie troostprijs.

Ontdekking van de tweede voor België

Joachim Pintens

Zaterdag 15 mei zou voor de verandering eens een dagje worden dat ik geen vogels zou gaan kijken. Omdat ik echter vanuit Merelbeke naar Antwerpen moest, was de verleiding te groot om even langs Blokkesdijk te passeren. Het was immers wisselvallig weer en dan is het altijd mogelijk dat er een zeldzame moerasstern of misschien zelfs een Roodstuitzwaluw *Cecropis daurica* boven de plas komt foerageren. Zo gezegd zo gedaan, tegen 13u zat ik in de hut op de plas te kijken. Geen sterns te bespeuren, maar wel viel meteen het enorme aantal Gierzwaluwen op, minstens een 700-tal. Het merendeel vloog boven het bos ten noorden van de plas, wat me een beetje ver om te checken leek. Nadat ik vruchteloos de zwaluwen die laag boven de plas foerageerden had gecontroleerd, besloot ik om me te focussen op de Gierzwaluwen. Een soort als Alpengierzwaluw *Tachymarptis melba* zou ondanks de afstand moeten opvallen. En zo probeerde ik iets afwijkends op te pikken tussen de vele Gierzwaluwen en Huiszwaluwen die door mijn beeld schoten.

Ik keek de groep af van rechts naar links en merkte op dat ze aan de linkerkant van de plas wat dichterbij kwamen vliegen. Tussen de witte stuitjes van de Huiszwaluwen was er plots één wit stuitje dat om één of andere reden meteen mijn aandacht trok. Waarschijnlijk omdat de stuit contrasteerde met een verder volledig donkere vogel, die na een tweede blik ook nog eens de sikkelvormige vleugels van een gierzwaluw én een recht afgesneden staart bleek te hebben. Op dit moment vloog hij niet zo ver en wist ik meteen dat ik een heuse Huisgierzwaluw in beeld had. Vervolgens kwam de vogel schuin in mijn richting gevlogen en was hij mooi te volgen in de telescoop. Hierbij kon ik de witte stuit, die doorliep tot op de achterflank, het lichte voorhoofd en de lichte keel duidelijk bekijken. Hoewel al snel zeker van mijn determinatie, beving de angst me dat ik de vogel niet meer terug zou vinden indien ik foto's probeerde te maken. En dat laatste is bijna onontbeerlijk als je een dergelijke zeldzaamheid claimt, zeker als je de beschrijving zou moeten baseren op een waarneming van een luttele 10 seconden.

■ Huisgierzwaluw *Apus affinis*. 15/05/2021. Blokkesdijk (A)
(Foto: Joachim Pintens)

Ik besloot de vogel toch te lossen en mijn camera uit de rugzak te halen. De wet van Murphy leek me echter parten te spelen en zoals gevreesd was de Huisgierzwaluw spoorloos. Gelukkig arriveerden de eerste vogelkijkers snel, waarna de vogel na vele minuten eindelijk werd teruggevonden. De Huisgierzwaluw bleef die namiddag langdurig boven de plas rondvliegen, vaak laag boven het water, zodat uiteindelijk meer dan 80 aanwezigen de vogel in beeld kregen. Heel af en toe kwam hij dichterbij waardoor loepzuivere foto's werden genomen en de kleedkenmerken tot in detail bestudeerd konden worden. Iets voor 18u begon het te stortregenen waardoor de Gierzwaluwen wellicht boven de neerslag begonnen te vliegen, er waren immers geen Gierzwaluwen meer in de lucht te bespeuren. Toen de regenbui voorbij getrokken was kwamen de Gierzwaluwen met mondjesmaat terug boven de plas vliegen, tot er weer honderden rondvlogen, maar de Huisgierzwaluw werd niet meer gezien.

Beschrijving van de vogel van Zeebrugge

Beschrijving op basis van eigen veldwaarneming, aangevuld met details die uitsluitend op foto's van dit exemplaar konden worden vastgesteld.

Grootte en bouw: Duidelijk kleiner dan een gewone Gierzwaluw *A. apus* met kortere staart en kortere vleugels. Handpennen korter dan Gierzwaluw waardoor de sikkelvormige vleugel minder tot uiting komt. Kop verhoudingsgewijs dik en stomp en een iets vollere buik waardoor de vogel minder atletisch overkomt dan een Gierzwaluw.

Kop: Kruin, wang en teugel uniform zwartachtig, zonder kleurverschillen. Keel wit, mooi rond, zonder uitloper op de borst. Strakke afscheiding tussen de zwarte wang en buik en de witte keel. Meest distale deel van het voorhoofd bleker gekleurd. Subtiële dunne, witte wenkbrauwstreep die stopt boven of juist voorbij het oog. Masker rond en vooral voor het oog subtiel donkerder dan rest van de kop.

Bovendelen: Nek en rug zwartachtig, scherp begrensd door de witte stuit. Overgang tussen zwarte rug en witte stuit ter hoogte van de basis van de achtervleugelrand. Centrale deel van de zwarte rug eindigt in een stompe hoek en loopt nog een beetje verder door op de stuit. Witte stuit loopt op de flank proximaal door tot de top van de grote armdekveren. Achterrand van de witte stuit recht afgesneden ter hoogte van de aanhechting van de buitenste staartpennen. Vorm van de stuit breed, licht hoefijzervormig door het verder doorlopen van de witte langs de flanken richting kop en de lichte uitstulping van de zwarte rug op de stuit. Bovenstaartdekveren zwartachtig lijkend.

Onderdelen: Flanken zwartachtig, met uitzondering van het witte deel van de stuit. Borst, buik en onderstaartdekveren zwartachtig. Subtiële lichte terminale randjes zichtbaar op buik- en onderstaartdekveren. Bleke randen op de buitenste onderstaartdekveren vormen een smalle, blekere baan onderaan de staartzijden en tekenen zich af als een uitloper van de witte stuitvlek/achterflank.

Vleugel: Bovenvleugeldekveren zwartachtig, in licht tegenlicht sterk contrasterend tegen de bleke bruine handpennen en, in mindere mate, armpennen. Buitenvlag van de handpennen en wellicht ook de armpennen donker, contrasterend met de lichtere, meer doorschijnende binnenvlag. Marginale dekveren langs de voorrand van de ondervleugel bruin, contrasterend met overige zwartachtige ondervleugeldekveren. Grote ondervleugeldekveren met grijze basis (vergelijkbaar met kleur handpennen) en distaal donkerder grijs. Buitenvlag van enkele grote onderhanddekveren met kleine witte top op de linkervleugel. Niet zichtbaar op de rechtervleugel. Subtiële lichte topjes aan de middelste handdekveren. Onderzijde tertials zwartachtig met duidelijk contrasterende lichte rand. Onderzijde van hand- en armpennen beduidend lichter dan de ondervleugeldekveren.

» Huisgierzwaluw *Apus affinis*. 26/10/2020. Zeebrugge/Blankenberge (W) (Foto's en montage: Filip De Ruwe)

Staat: Staat, indien toegevouwen, donker, recht afgesneden, zonder vork. Op sommige foto's en in sommige houdingen is centraal in de staart soms een minieme inkeping waarneembaar. Wanneer volledig uitgespreid zijn de buitenste 4 staartpenen (T5-T2) in tegenlicht doorschijnend. Het binnenste paar (T1) is ook in tegenlicht donker.

Naakte delen: Poten niet zichtbaar. Snavel en oog donker.

Vlucht: Gierzwaluwachtig in vlucht, maar sneller met de vleugels slaand, wat een fladderend effect geeft, vaak gevolgd door glijvluchten.

Geluid: Niet met zekerheid gehoord, mogelijk een zacht *irrr*

Rui & sleet: Verenkled oegde vers

Beschrijving van de vogel van Blokkersdijk

De kenmerken van deze vogel komen grotendeels overeen met die van Zeebrugge. Toch konden nog enkele aanvullende details genoteerd worden, deels door de verschillende waarnemingsomstandigheden maar ook door de meer gedetailleerde foto's die voorhanden zijn.

Grootte en bouw: Hoewel deze soort inderdaad een kleinere vleugelspanwijdte heeft vergeleken met Gierzwaluw, was het verrassend moeilijk om de Huisgierzwaluw op basis van grootte te ontdekken tussen de vele Gierzwaluwen. Best opvallend gezien het verschil van gemiddeld bijna 10 cm in vleugelspanwijdte tussen Huisgierzwaluw en Gierzwaluw.

Kop: Wat op de foto's van deze vogel nog opvalt is het contrast tussen de donkergrijze wang, oorstreek en kruin, en de eerder zwartachtige onder- en bovendelen.

Bovendelen: De witte stuit is proximaal scherp begrensd met de zwartachtige mantelveren, maar op de bovenstaartdekveren waren bij deze vogel lichte randjes zichtbaar, waardoor de begrenzing van

de stuit wat minder strak is. Dit viel in het veld echter niet of nauwelijks op.

Onderdelen: Zoals bij de vogel van Zeebrugge ook te zien was, creëren de lichtere toppen van de buitenste onderstaartdekveren een wat blekere zone.

Vleugel: In de vleugel zitten wel een aantal noemenswaardige verschillen tussen beide vogels. Op de bovenzvleugel zien we bij de vogel van Blokkersdijk namelijk geen opvallend verschil in grondkleur tussen de bovenzvleugeldeken, de armpennen en de handpennen. De grote handdekveren creëren echter een opvallend lichter veld door hun bleke randen. Ook de armpennen tonen duidelijke witte toppen. Op de ondervleugel zijn de dekveren duidelijk donkerder dan de arm- en handpennen. De kleine en middelste dekveren zijn op hun beurt een beetje donkerder dan de grote dekveren. Alle dekveren tonen hier een smal licht randje over de top.

Staat: De toegevouwen staart is op een groot deel van de foto's afgerond met centraal een duidelijke inkeping. Dat is echter wel vaker te zien op foto's van Huisgierzwaluwen elders in de wereld. Op sommige foto's, waar de vogel met gespreide staart op staat, is bovendien te zien dat de staartveren eerder warrig en deels aan mekaar geklit zijn, mogelijks het gevolg van de diverse regenbuien die dag. De vorm van de toegevouwen staart, zichtbaar op de foto's, wordt hierdoor vermoedelijk beïnvloed. Kenmerkend voor Huisgierzwaluw zijn de buitenste 4 staartveren (T2 t.e.m. T5) die doorschijnend zijn tegen de witte lucht. De buitenste staartpen (T5) heeft een afgeronde top wat van belang is voor de leeftijdsbepaling.

Vlucht: Wanneer de vogel laag over het water vloog viel in zijaanzicht enige gelijkenis met Stormvogeltje *Hydrobates pelagicus* op, niet in de laatste plaats door het donkere uiterlijk met witte stuit, maar ook door de snelle vleugelslag met stijf gehouden vleugels en regelmatige koerswijzigingen.

Rui & sleet: Het volledige verenkleed zag er kraakvers uit.

Determinatie en leeftijd

De combinatie van een gierzwaluw met recht afgesneden staart en witte stuit past binnen het West-Palearctisch gebied enkel op Huisgierzwaluw. Andere soorten gierzwaluwen met een gelijkaardig uiterlijk zoals Grote Huisgierzwaluw *A. nipalensis*, een soort uit oostelijk Azië en Horusgierzwaluw *A. horus*, een subsaharaanse soort, zijn nog niet in het West Palearctisch gebied waargenomen maar zijn in theorie niet onmogelijk. Op 26 en 27 september 2019 werd in Schiermonnikoog (NI) een gierzwaluw gefotografeerd die de kenmerken van Horusgierzwaluw vertoonde. In het geval van de vogel van Blankenberge viel de optie Horusgierzwaluw al snel af, vermits die soort een kleine maar duidelijke staartvork en puntige buitenste staartveren heeft, wat in het veld soms moeilijk te zien is. Beide Belgische vogels werden echter voldoende gedocumenteerd om Horusgierzwaluw uit te sluiten. Ook de algemene verhoudingen kloppen niet voor die soort. Zo heeft Horusgierzwaluw een iets langgerechter achterlichaam. Het uitsluiten van de sterk gelijkende Grote Huisgierzwaluw is moeilijker, maar Grote Huisgierzwaluw heeft minder doorschijnende staartpennen zodat, in tegenlicht, alle staartpennen gelijkmatig donker ogen. De vogel van Blankenberge had een duidelijk contrast tussen de buitenste 4 paar staartpennen en het binnenste paar. Verder heeft Grote Huisgierzwaluw ook donkerdere bovenzvleugels, een donkerder voorhoofd en een kleinere, smallere keelvlak. Daarnaast zijn er structurele verschillen zoals een iets langere staart en een iets opvallendere staartvork (5-8 mm, ondersoort *furcatus* 8-13.5 mm; Chantler 1993).

Het op leeftijd brengen van de vogel van Zeebrugge is niet eenvoudig, maar een aantal kenmerken suggereren dat het om een 1ste kalenderjaar vogel ging: voor zover de foto's het toelaten is slechts één generatie slag- en staartpennen te zien. Alle handpennen zijn gaaf en puntig en ook de staartpennen tonen geen zichtbare sleet. De duidelijk bleek omzoomde grote dekveren op de bovenzvleugel wijzen eveneens in de richting van een eerste kalenderjaars vogel.

De vogel van Blokkersdijk was eveneens een jonge vogel; de opvallende lichte randen aan de armpennen, bovenhanddekveren, onder-vleugeldekveren en bovenstaartdekveren suggereren zelfs dat het om een vogel in volledig juveniel kleeft gaat. Ook de gelijkmatige donkere schubbing op de onderdelen en de maar matig donkere mantel wijzen op een jonge vogel (Jansen & Driessens in prep.). Bij adulte vogels zijn zowel buik als mantel diep zwart, vaak met een zachtblauwe glans. De Noord-Afrikaanse (en Spaanse) vogels komen echter pas tot broeden in april en juvenielen zouden er bijgevolg in het voorjaar al behoorlijk gesleten of gebleekt moeten uitzien.

Dit impliceert dat de vogel tijdens onze winter ergens in subsaharaans Afrika geboren moet zijn. De Huisgierzwaluwen in Senegal en Gambia, zowat de dichtste grote populatie, broeden van oktober tot juni. Die in Mauretanië tussen februari en mei en nogmaals van augustus tot oktober (Chantler, 1999). Er is dus zeker een logische verklaring dat we hier in het voorjaar verdwaalde, gave juveniele vogels kunnen aantreffen. Dat we rekening moeten houden met het mogelijk verdwalen van Afrikaanse soorten, wordt ook ondersteund door de recente Nederlandse waarneming van een Horusgierzwaluw in 2019 (nog niet aanvaard door de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna), maar ook door het feit dat de Pijlstaartgierzwaluw *A. caffer* Zuid-Europa heeft gekoloniseerd vanuit het Afrikaanse verspreidingsgebied (Jansen & Driessens in prep.).

Verspreiding en voorkomen

De Huisgierzwaluw broedt binnen het West-Palearctisch gebied in lage aantallen in het zuidwesten van Spanje, en verder in Marokko, Algerije, Turkije, Syrië, Libanon, Jordanië en Israël. Verder komt de soort als broedvogel wijdverspreid voor in subsaharaans Afrika en in delen van het Arabische schiereiland, Iran, Pakistan en het Indische

▶ Huisgierzwaluw *Apus affinis*. 15/05/2021. Blokkersdijk (A) (Foto: Joachim Pintens). Deze foto laat leeftijdsbepaling toe op basis van de regelmatig geschubde onderdelen. Ook de duidelijke, bleke randen aan de grote handdekveren (zie foto hoger) en een weinig contrasterende mantel wijzen op een juveniele vogel.

subcontinent. Wereldwijd worden 6 ondersoorten erkend, waarvan de meeste in Afrika voorkomen. De ondersoorten *galilejensis* en *aerobaetes* zijn daarvan de bleekst getekende en broeden in het West-Palearctisch gebied (Chantler 1993).

Huisgierzwaluw is in Europa een dwaalgast, op de kleine broedkolonie in Spanje na. In het Verenigd Koninkrijk zijn tot eind 2019 25 gevallen gekend. Daar staat Huisgierzwaluw te boek als een jaarlijkse tot tweejaarlijkse dwaalgast (Holt et al. 2020). Voor Nederland zijn 3 gevallen gekend, het meest recente betrof een overvliegend exemplaar over Vlieland (NI) op 27 oktober 2020, een dag na de vogel in Blankenberge. De foto's van het Nederlandse geval zijn echter niet goed genoeg om te bepalen of het om de vogel van Zeebrugge ging. De eerdere twee Nederlandse gevallen betroffen een exemplaar op 17 mei 2001 op Terschelling (NI) en te IJmuiden (NI) op 20 november 2006 (van der Vliet et al. 2007; van der Laan et al. 2016). Opvallend is dat 3 dagen na de vogel van Blokkersdijk opnieuw een Huisgierzwaluw opdook in Nederland, ditmaal in Westkapelle (NI). Nauwkeurige analyse van de foto's toonde aan dat het met zekerheid om verschillende vogels ging. De Nederlandse vogel was immers duidelijk een adult exemplaar. Indien aanvaard door de CDNA, de Nederlandse zeldzaamhedencommissie, is dit het vierde geval voor Nederland.

Verder zijn er nog gevallen in Bulgarije, Cyprus, Duitsland, Frankrijk, Griekenland, Ierland, Italië, Malta, Portugal en Zweden. Een overzicht van alle Europese gevallen tot en met 2014 wordt gegeven in van der Laan et al. (2016).

Veruit de meeste gevallen in Noordwest-Europa komen uit de maanden mei en juni, met een kleinere najaarspiek in november en, in mindere mate, oktober. Het geval in Blankenberge en dat van Blokkersdijk vallen beiden binnen dit patroon. De dagen vóór het opduiken van de vogel in Blankenberge werden getekend door harde zuidenwinden die (in oktober) tevens een influx van Vale Gierzwaluw met zich meebracht. De toename in aantal aanvaarde gevallen van Vale Gierzwaluw in België en Nederland tijdens het laatste decennium is opvallend en invasies volgen vaak op een peri-

ode met warm weer en bijhorende zuidenwinden in de eerste helft van oktober (Groenendijk & van der Laan 2020). Mogelijk maakte de Huisgierzwaluw van Blankenberge ook gebruik van deze rugwind om tot in België te vliegen.

De waarneming in Blankenberge-Zeebrugge werd door het Belgian Rare Bird Committee ondertussen aanvaard als het eerste geval van deze soort voor België. De waarneming in Blokkesdijk is momenteel nog in behandeling.

Stijn Baeten, Wilgendaalstraat 20, 2900 Schoten
Stijn.baeten@uantwerpen.be
Joachim Pintens pintensj@skynet.be
Gerald Driessens gerald.driessens@natuurpunt.be

Referenties

- Chantler P. 1993. Identification of Western Palearctic swifts. *Dutch Birding* 15: 97-135.
- Chantler P. 1999. Little Swift *Apus affinis* Pp 455-456 in: del Hoyo J., Elliot A. & Sargatal J. eds. 1999. *Handbook of the Birds of the World. Vol 5. Barn-owls to Hummingbirds*. Lynx Edicions, Barcelona.
- Groenendijk D & van der Laan J. 2020. Voorkomen van Vale Gierzwaluw in Nederland. *Dutch Birding* 42: 262-268.
- Holt C, French P & the Rarity Committee 2020. Report on rare birds in Great Britain in 2019. *British Birds* 113 (10): 585-655.
- Jansen J & Driessens G. In prep. Variation and Identification of Horus Swift from a Western Palearctic perspective. *Dutch Birding*.
- Van der Laan J, Couperus B, de Leeuw JJ & Ebels E. 2016. Huisgierzwaluwen op Terschelling in mei 2001 en te IJmuiden in november 2006 en voorkomen in Europa. *Dutch Birding* 38 : 215-218.
- Van der Vliet RE, van der Laan J, Berlijn M & CDNA. 2007. Rare birds in the Netherlands in 2006. *Dutch Birding* 29: 347-374.

Samenvatting - Summary - Résumé

Op 26 oktober 2020 werd op de grens van Blankenberge en Zeebrugge (W) de eerste Huisgierzwaluw voor België ontdekt. De vogel bleef gedurende enkele uren ter plekke waardoor dit geval uitvoerig kon worden gedocumenteerd. Op 15 mei 2021 volgde een tweede waarneming, ditmaal op Antwerpen-Linkeroever te Blokkesdijk (A). Ook deze vogel werd langdurig bekeken en gefotografeerd. Er werd een beschrijving gemaakt op basis van de veldwaarnemingen en de gemaakte foto's en het onderscheid met gelijkende soorten wordt verduidelijkt. Verder worden deze gevallen gekaderd binnen een West-Europese context.

First records for Belgium of Little Swift

On October 26 2020 the first Little Swift *Apus affinis* for Belgium was discovered on the border of Blankenberge and Zeebrugge (W). The bird remained on site for several hours allowing this case to be documented in detail. On May 15 2021 a second sighting followed, this time on Antwerp-Left Bank at Blokkesdijk (A). This bird was also watched and photographed for a long time. A description was made based on field observations and pictures taken. The distinction with similar species is clarified. Furthermore, these cases are situated within a Western European context.

Premières observations du Martinet des maisons pour la Belgique

Le 26 octobre 2020, le premier Martinet des maisons *Apus affinis* pour la Belgique a été découvert à la frontière entre Blankenberge et Zeebrugge (Flandre occidentale). L'oiseau est resté sur place pendant plusieurs heures, ce qui a permis de bien documenter ce cas. Une deuxième observation a suivi le 15 mai 2021, cette fois à Anvers-Linkeroever à Blokkesdijk (A). Cet oiseau a également été longtemps observé et photographié. Une description a été faite sur la base de l'observation sur le terrain et des photographies prises et la distinction avec des espèces similaires est clarifiée. En outre, ces cas sont encadrés dans un contexte de l'Europe occidentale.

NORDIC
De Scandinaviëspecialist

HURTIGRUTEN

natuurpunt

Vanaf

€ 2.395 pp

€ 75 vroegboekorting*

NOORDERLICHTREIS

NATUURPUNT 2022

12-daagse zeereis
met Hurtigruten

Afreisdata: 01.02.2022

HOOGTEPUNTEN VAN DE REIS

- Interessante Nederlandstalige lezingen door o.a. Walter Roggeman, erevoorzitter van Natuurpunt
- Bijzonder veel kans op het spotten van het Noorderlicht (activeer het Noorderlichtalarm in uw kajuit!)
- Mogelijkheid tot het spotten van talloze vogelsoorten en, met wat geluk, walvissen
- Eilandenarchipels van de Lofoten en Vesterålen
- Stedelijke toppers als Bergen, Trondheim, Tromsø
- Optioneel bezoek aan de Noordkaap

WWW.NORDIC.BE/NATUURPUNT2022

* Voor leden van Natuurpunt, geldig t.e.m. 31.07.21